

На основу члана 8 Закона о Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 1/00 и 17/04) и Одлуке о давању овлаштења Законодавној комисији Скупштине Брчко дистрикта БиХ број 01-02-218/17 од 13. 9. 2017. године, Законодавна комисија Скупштине Брчко дистрикта БиХ на 87. сједници одржаној 25. 2. 2020. године утврдила је пречишћени текст Закона о дјечјој заштити Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 01/03), с измјенама и допунама Закона о дјечјој заштити Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 04/04, 21/05, 19/07, 02/08, 03/15 , 21/18 и 04/19)

Број: 01-02-209-03/20

Брчко, 25. 2. 2020. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ ЗАКОНОДАВНЕ КОМИСИЈЕ

Љубиша Лукић, с. р.

ЗАКОН О ДЈЕЧЈОЈ ЗАШТИТИ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Дјечја заштита има за циљ да се сваком дјетету осигурају приближно једнаки услови за здрав и правилан физички, интелектуални и емоционални развој у породици.

Члан 2

Право по овом закону остварују лица која имају, најмање двије године непрекидно од дана подношења захтјева пребивалиште на подручју Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дистрикт) у складу с чланом 11 Статута Брчко дистрикта Босне и Херцеговине уз континуирано праћење и увида на пријављеној адреси мјеста пребивалишта подносиоца захтјева, а од стране радника Пододјелења за социјалну заштиту.

Стално мјесто пребивалишта доказује се увјерењем које издаје надлежни орган.

Члан 3

Породица у смислу овог закона је животна заједница родитеља и дјеце и других сродника.

Породицу чине крвни, тазбински и адоптивни сродници без обзира на степен сродства.

Члан 4

Приход у смислу овог закона се сматра укупно нето примање остварено у току једне године.

Члан 5

Укупан приход домаћинства чине приходи које чланови остварују по основу:

1. плата и других примања из радног односа;
2. старосне инвалидске и породичне пензије;
3. пољопривредне дјелатности;
4. примања по прописима о борачко-инвалидској заштити и заштити цивилних жртава рата;
5. прихода остварених по основу имовинских права;
6. допунског рада.

Приход од пољопривредних дјелатности у смислу става 1 тачке 3 овог члана сматра се катастарски приход из претходне године који се дијели са дванаест (12) мјесеци и с бројем чланова домаћинства.

Приход остварен по основу имовинског права у смислу става 1 тачке 5 овог члана сматра се приход остварен продајом имовине или давањем у закуп или најам.

Приход у смислу става 1 овог члана не сматра се новчана накнада по основу инвалидитета за физичко оштећење, новчана накнада за помоћ и његу од другог лица, додатак на дјецу и стипендија ученика и студената.

Члан 6

Просјечна плата у смислу овог закона дефинише се као укупна плата у току једне године подијељена на дванаест (12) мјесеци.

Члан 7

Посебна заштита у смислу овог закона је, друштвена заштита и посебан третман према дјечи без родитељског старања или без једног родитеља, дјечи ометеној у физичком или психичком развоју, те дјечи чији је родитељ инвалид.

II. ПРАВА У ОБЛАСТИ ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ

Члан 8

Права у области дјечје заштите у смислу овог закона су:

1. накнада плате за вријеме породилског одсуства;
2. матерински додатак;
3. помоћ за опрему новорођенчета;
4. додатак за дјецу;
5. посебни психосоцијални третман брачних другова који желе дјецу и трудница.

1. Накнада плате за вријеме породилског одсуства

Члан 9

Накнада плате жени – мајци, односно оцу, усвојитељу или старатељу дјетета у радном односу за вријеме док одсуствује с посла ради трудноће, порођаја односно њега дјетета остварује се у складу с прописима о радним односима који важе у Дистрикту.

2. Матерински додатак

Члан 10

Право на матерински додатак остварује свака незапослена мајка, која на Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Завод) има пријаву, те је као таква на евиденцији најмање од шест (6) мјесеци, што доказује увјерењем из Завода, те приложеном документацијом из члана 2 овог закона.

Матерински додатак се исплаћује у трајању од дванаест (12) мјесеци за свако новорођено дијете у породици, а за близанце у трајању од осамнаест (18) мјесеци и износи 50% од просјечне мјесечне нето плате у Дистрикту, утврђене према посљедњем објављеном податку од Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Дирекција) (у даљем тексту: просјечна плата).

За остваривање права на матерински додатак потребно је да један од родитеља дјетета испуњава услове из члана 2 овог закона.

Члан 11

- (1) Право на матерински додатак, у складу са овим законом, остварује се за новорођену дјецу у породици у трајању од 360 дана (12 мјесеци) од дана рођења дјетета, а на основу поднесеног захтјева.
- (2) Рок за подношење захтјева је тридесет (30) дана од дана рођења дјетета.
- (3) На захтјев поднесен послѣ рока из претходног става, право се остварује од првог дана у наредном мјесецу и траје до године дана од рођења дјетета.

3. Помоћ за опрему новорођенчета

Члан 12

- (1) Право на помоћ за опрему новорођенчета остварује се без изузетка за свако новорођено дијете у породици, уколико родитељ или старатељ новорођеног дјетета поднесе захтјев за остваривање права на опрему за новорођенче у року од 180 дана (6 мјесеци) од дана рођења дјетета.
- (2) Уз захтјев из става 1 овог члана, подносилац је дужан да достави и доказ о пребивалишту у Брчко дистрикту БиХ у трајању од најмање двије године непрекидно до дана подношења захтјева и родни лист новорођеног дјетета.
- (3) Надзор над остваривањем овог права врши Пододјељење за социјалну заштиту.
- (4) Једнократна помоћ за опрему новорођеног дјетета остварује се у износу од 25% (двадесетпет посто) од просјечне мјесечне плате у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине.

4. Допатак за дјецу

Члан 13

Право на додатак за дјецу, као новчано давање, има сваки грађанин Брчко дистрикта под условима предвиђеним овим законом.

Члан 14

Додатак на дјецу, у складу с чланом 13 овог закона, нема грађанин Дистрикта који има регистровано приватно предузеће, самосталну радњу или се бави другим видом приватне дјелатности која подлијеже плаћању пореза или паушала, као и лица чија примања прелазе цензус од 15% просјечне плате у Дистрикту по члану домаћинства.

Члан 15

Право на дјечји додатак обавезно припада дјетету до навршене петнаесте (15) године живота уколико испуњава услове предвиђене овим законом.

Дјеца старија од петнаест (15) година живота остварују право на дјечји додатак:

1. ако се налазе на редовном образовању у основним, средњим и вишим школама, академијама или факултету, а најдуже до навршене двадесет шесте (26) године живота;
2. ако су неспособна за самосталан живот и рад, а неспособност је наступила до петнаесте (15) године живота или у току редовног образовања, за цијело вријеме трајања неспособности.

Дјечји додатак исплаћује се и за вријеме школског распуста.

Рок за достављање школских потврда је следећи:

- а) за дјецу која навшавају петнаест (15) година, на крају школске календарске године, родитељ се обавезује на доношење потврде о завршеном разреду, а у септембру мјесецу за сваку школску годину од 1. септембра до 30. септембра обавезује се на доношење потврде о даљем настављању школовања;
- б) за дјецу средњошколског узраста, родитељ се обавезује на доношење потврде о редовном школовању, и то у периоду од 1. септембра до 30. септембра за сваку школску годину;
- с) за дјецу студенте до навршене двадесет шесте (26) године живота, обавеза је доношења потврде о редовном школовању, и то у периоду од 1. октобра до 31. октобра за сваку годину.

Члан 16

Дјечји доплатак припада дјечи која су смјештена у установе дјечје и социјалне заштите и социјално-образовне установе.

Члан 17

Додатак за дјецу припада само за дјецу која имају пребивалиште или привремени боравак на територији Дистрикта.

Члан 18

Право на додатак за дјецу остварује се за дјецу у породици у зависности од материјалног положаја породице, распореда рађања и узраста дјече, на основу поднесеног захтјева.

Независно од материјалних услова породице и редослиједа рођења, додатак за дјецу припада дјетету за које је надлежни орган донио акт о разврставању због ометености у развоју.

Право из става 2 овог члана припада дјетету до навршених двадесет шест (26) година живота.

Члан 19

Право на додатак за дјецу остварује се од првог дана у наредном мјесецу у односу на

поднесени захтјев.

Члан 20

Право на додатак за дјецу остварује се:

1. ако породица остварује право на социјалну помоћ у складу са Законом о социјалној заштити;
2. ако укупан мјесечни приход по члану породице не прелази 15% просјечне плате, а катастарски приход по члану породице у претходној години не прелази 3% просјечног катастарског прихода по 1 хектару земљишта.

Члан 21

Дјетету без оба или једног родитеља, дјетету без родитељског старања, породици која има дијете ометено у психичком или физичком развоју, породици у којој су оба или један родитељ инвалиди од I до VI (завршно са VI) групе – категорије и самохраном родитељу припада право на увећан дјечји доплатак, без обзира на имовинске услове, увећан за 50% (педесет посто).

Члан 22

Висина додатка на дјецу износи 10% од просјечне мјесечне плате остварене у Брчко дистрикту БиХ.

5. Посебни психосоцијални третман за брачне другове који желе дјецу и за труднице

Члан 23

Право на посебан психосоцијални третман брачних другова који желе дјецу и трудница остварује се у породичном савјетовалишту образованом при Центру за социјални рад Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Центар за социјални рад).

За остваривање права из става 1 овог члана, могу се основати посебне установе у складу са законом.

ИНСТИТУЦИЈА РЕВИЗИЈЕ

Члан 24

Центар за социјални рад који пружа услуге социјалног рада у поступку рјешавања права из области дјечје заштите, може било када да изврши ревизију над признатим правом корисника, уколико дође до промјене околности које утичу на остварено право.

Службеник Центра за социјални рад може изласком у теренску посјету и увидом на лицу мјеста да изврши службено доказивање стварног одсуствовања или присуства подносиоца захтјева на права из дјечје заштите, као и корисника над признатим правом из дјечје заштите, највише 2 пута у току једног мјесеца у различитом временском периоду. Теренска посјета поред званичног извјештаја службеног лица мора бити усклађена и са изјавама најмање 2 (два) мјештанина.

III. ДЈЕЧЈА НЕДЈЕЉА

Члан 25

Ради стварања повољнијих услова за развој заштите дјецe и проширивања њеног материјалног основа уводи се «Дјечја недјеља».

Члан 26

Прва седмица у октобру сваке године одређује се као «Дјечја недјеља» на територији Дистрикта.

Члан 27

За вријеме трајања «Дјечје недјеље» наплаћиваће се доприноси:

1. 1% на возне карте у међумјесном и међународном жељезничком, бродском, авионском и аутобуском саобраћају;
2. 1% на улазнице за позоришне и биоскопске представе и све друге приредбе гдје је приступ дозвољен с плаћеном улазницом;
3. 1% на улазнице за спортске утакмице и спортске приредбе;
4. 20% на поштанске пошиљке у унутрашњем саобраћају, осим на пошиљке новина и часописа.

Члан 28

Наплаћивање новчаних износа утврђених овим законом, привредна друштва, послодавци и друга правна и физичка лица, која врше наплату на подручју Дистрикта, дужна су да уплате те износе на посебан рачун буџета Дистрикта у року од петнаест (15) дана по истеку мјесеца октобра.

Члан 29

Надлежно одјељење које се бави пословима дјечје заштите, уплаћена и обезбијеђена средства у буџету Дистрикта с позиције «Дјечја недјеља», распоређује организаторима манифестација и акција посвећених дјеци и унапређивању развоја друштвене бриге о дјеци.

IV. ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

Члан 30

У поступку за остваривање права по овом закону примјењују се одредбе Закона о управном поступку, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 31

О правима утврђеним овим законом у првом степену рјешава надлежни Центар за социјални рад .

О жалби против рјешења првостепеног органа рјешава Апелациона комисија Брчко дистрикта.

Другостепено рјешење Апелационе комисије Брчко дистрикта Босне и Херцеговине је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 32

Поступак за остваривање права по Закону о дјечјој заштити покреће се на захтјев лица, односно чланова домаћинства који су дужни уз захтјев за остваривање права утврђених овим законом приложити сву потребну документацију за остваривање конкретног права.

Потребну документацију чине:

- извод из матичне књиге рођених за сву дјецу;
- кућна листа;
- увјерење из катастра;
- увјерење из Дирекције;
- извод из матичне књиге вјенчаних (за родитеље);
- пресуда о разводу брака (уколико је присутан прекид брачне заједнице родитеља);
- потврда о редовном школовању за дијете (или дјецу);
- рјешење о категоризацији (уколико је присутно у породици дијете са сметњама у развоју);
- овјера прихода чланова породичног домаћинства с кућне листе (приходи из радног односа, пензија и сл.);
- увјерење са Бироа за запошљавање.

Члан 33

Права по овом закону припадају кориснику од првог дана наредног мјесеца у односу на подношење захтјева.

Члан 34

Корисник права по овом закону дужан је да пријави сваку промјену која је од утицаја на остваривање и обим тог права, у року од тридесет (30) дана од дана настале промјене.

Члан 35

Корисници који су остварили право на дјечји додатак дужни су да доставе потребну документацију за продужење права у ревизијском поступку у периоду од 1. фебруара до 31. марта сваке године.

V. ОСИГУРАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 36

Средства за остваривање права из домена дјечје заштите обезбјеђују се:

1. у буџету Дистрикта;
2. доприносима;
3. порезима;
4. донацијама,
5. и свим другим начинима у складу са законом.

До доношења одговарајућих прописа који ће регулисати прибављање средстава из претходног става, градоначелник је овлашћен да донесе Одлуку о привременим стопама и начинима финансирања.

V/a. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36а

Новчаном казном казниће се:

- a) лице – подносилац захтјева за које службеник Центра за социјални рад теренском посјетом утврди стварно одсуствовање с пријављене адресе тј. мјеста пребивалишта, и то новчаним износом од 100,00 КМ;
- b) лице – корисник права на дјечју заштиту за којег службеник Центра за социјални рад теренском посјетом утврди стварно одсуствовање с пријављене адресе тј. мјеста пребивалишта, и то новчаним износом од укупно добијених исплата по праву које је користио до дана утврђивања чињеничног стања.

У случајевима из тачака а и б овог члана, представник Центра за социјални рад службено доставља заprimљени захтјев или комплетан предмет корисника Правобранилаштву Брчко дистрикта БиХ, како би се пред Тужилаштвом покренуо кривични поступак.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37

Досадашњи корсиници који су остварили права, као и лица која су поднијела захтјев за остваривање права поводом којег није донесено рјешење по прописима о дјечјој заштити који су се примјењивали на територији Дистрикта до дана ступања на снагу овог закона, дужни су у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, поднијети захтјев за остваривање права по овом закону.

Лицима из става 1 овог члана, која не поднесу захтјев у року из става 1 овог члана, престаје даље остваривање права.

Члан 38

Поступци за остваривање права, започети прије ступања на снагу овог закона, који нису завршени, завршиће се по одредбама овог закона.

Члан 39

Одјелење надлежно за послове дјечје заштите ће ради спровођења овог закона, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, донијети одговарајуће прописе и опште акте из своје надлежности.

Члан 40

До доношења прописа из члана 35 овог закона примјењиваће се прописи и општи акти из области дјечје заштите који су се примјењивали на територији Дистрикта до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 41

Даном ступања на снагу овог закона, на територији Дистрикта престаје примјена прописа о дјечјој заштити, који су се до дана ступања на снагу овог закона примјењивали на територији Дистрикта, изузев прописа и општих аката из члана 36 овог закона.